

THE CONCEPT OF HEALTH IN THE HISTORY OF MEDICINE *and* IN THE WRITINGS OF HAHNEMANN

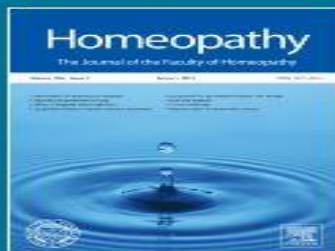
HOMEOPATHY

(2010) 99, 215-220

JOSEF M. SCHMIDT

DEPARTMENT OF THE HISTORY OF MEDICINE, LUDWIG-MAXIMILIANS-UNIVERSITY OF MUNICH

Dr. Onur Naci KARAHANCI
Hacettepe Üniversitesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı

Supports Open Access

Journal Metrics

Source Normalized
Impact per Paper
(SNIP): 0.577

SCImago Journal Rank
(SJR): 0.340

Impact Factor: 0.746

5-Year Impact Factor:
1.018

Imprint: ELSEVIER

ISSN: 1475-4916

Homeopathy

A valuable resource for those in **traditional medicine** as well as complementary practitioners, *Homeopathy* publishes peer-reviewed articles that will appeal to a multi-disciplinary audience.

Homeopathy is an international journal aimed at improving the understanding and clinical practice of **homeopathy** by publishing high quality articles on clinical and basic research, clinical audit and evidence-based practice of homeopathy. It also promotes debate and reviews homeopathic literature.

Benefits to authors

We also provide many author benefits, such as free PDFs, a liberal copyright policy, special discounts on Elsevier publications and much more. Please click here for more information on our [author services](#).

Please see our [Guide for Authors](#) for information on article submission. If you require any further information or help, please visit our support pages: <http://support.elsevier.com>

[Hide full aims and scope](#)

Editor: Peter Fisher

[View full editorial board](#)

LUDWIG-
MAXIMILIANS-
UNIVERSITÄT
MÜNCHEN

FACULTY OF MEDICINE
INSTITUTE OF ETHICS, HISTORY
AND THEORY OF MEDICINE

Search Google™ Custom Search

www.lmu.de

[LMU-Portal](#)

[Faculty of Medicine](#)

[Sitemap](#)

[Deutsch](#)

[Home](#) > [Staff](#) > [Freelancers](#) > Josef M. Schmidt

ABOUT US

print

STAFF

- [Direction](#)
- [Vice Direction](#)
- [Secretary](#)
- [Research Associates](#)
- [Student Research Assistants](#)
- [Freelancers](#)
- [Alumni](#)

LIBRARY

CURRICULUM

RESEARCH

LINKS

Prof. Dr. med. Dr. phil. Josef M. Schmidt

Freelance Research Associate

Contact

Institute for Ethics, History and Theory of Medicine
Lessingstr. 2 80336 Munich

Fax: 0049/(0)89/2180-72799

Email: j.m.schmidt@lrz.uni-muenchen.de

Further Information

[Curriculum vitae](#) (PDF-Dokument, 163 kB)

[Publications](#) (PDF-Dokument, 392 kB)

print

[top](#)

[Imprint](#) [Privacy Disclaimer](#) [Contact](#)

1. Akademik Eğitim

- Medical School at the Ludwig Maximilian's University of Munich 1973–1980
- Doctoral Degree in Medicine (MD) at the Ludwig Maximilian's University of Munich in 1980
- PhD-Program in Philosophy, Theology, and History of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich 1982–1988
- Doctoral Degree in Philosophy (PhD) at the Ludwig Maximilian's University of Munich in 1990
- Habilitation (venia legendi) for the History of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich in 2005

2. Uzmanlık Eğitimi

- Resident at the Clinical Center of the Technical University of Munich (Klinikum rechts der Isar der TUM) and other hospitals and medical offices in Munich 1981, 1989–1991, 1993–1994
- Medical Specialization (Consultant) in General Practice (Family Medicine) in 1994
- Additional Medical Qualifications in Homeopathy (1985), Naturopathy (1990) and Quality Management (1999)
- Trial Investigator and Physician at the Hospital of Naturopathy in Munich (Krankenhaus für Naturheil-weisen) 1995–2001
- Head of the Library of the Hospital of Naturopathy in Munich 1989–2003
- Scholarship of the Robert Bosch Foundation 1987–1988
- Scholarship of the German Research Association (DFG) 1991–1992
- Professor Alfons Stiegele Research Award for Homeopathy in 1993
- Research Associate (freelance) at the Institute of the History of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich 1988–2007
- Research Associate at the University of California, San Francisco, USA, 1991–1992
- Associate Lecturer (Lehrbeauftragter) for the History of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich 1992–2005
- Private Lecturer (Privatdozent) for the History of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich since 2005
- Research Associate at the Institute of the History of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich 2007–2011
- Research Associate (freelance) at the Institute of Ethics, History, and Theory of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich since 2011
- Adjunct Professor (außerplanmäßiger Professor) for the History of Medicine at the Ludwig Maximilian's University of Munich since 2013

Homeopati:

Homeopati*: Homeopati, kiřiye özgü seçilmiř homeopatik ilaçlar ile sağlık durumunu iyileřtirmeyi hedef alan bir uygulama yöntemidir.

Homeopati**: ...'like cures like'. The way of similars, the homeopathic way, is to give the suffering patient who has a set a of particular symptoms which characterise their condition, a minute dose of a substance which in large doses causes similar symptoms of an artificially inflicted disturbance in a healthy person.

*Geleneksel Ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmelięi, 27 Ekim 2014

** European Federation for Complementary and Alternative Medicine (EFCAM)

Literatür Seçme Nedenlerim

- Geleneksel, Alternatif, Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Çalışmaları
- Homeopati ve Hahnemann
- Sağlık kavramı
- Sosyal ve tarihsel bağlamda makale

Sunum Planı

- Özet
 - Giriş
 - Sağlık tarihi
 - Hahnemann'ın Yazmaları (The writings of Hahnemann)
 - Tıp Kuramı
 - Sonuç
-

Özet

- Sağlık görüşleri sonsuz değil
- Sağlığın tarihinde belli sayıda paradigma ve görüş var

1. Dengelerin uyumu
2. Karşıt güçlerin çatışmasının sonucu
3. Diyalektik sürecin sürekliliği
4. Bileşenlerin veya işlevlerin hiyerarşisi
5. Gelişme ve değişme potansiyeli
6. Oluşun üzerinde deney üstülük
7. Bilinçli özerk eylemlerin sonucu
8. En uygun sonuçsal işlevsellik
9. Toplumsal görev ve sorumluluk

Hahnemann:

1. Yaşam güçlerinin ahenkli uyumu
 2. Patojenik etkenlerin yenilmesi
 3. Kötüleşenlerin yatırılması (admittance of aggravations)
 4. Manevi yaşam ilkelerinin mutlakiyeti
 5. Daha ileri amaçlar için insan olma referansı (reference to a higher goal of human existence)
 6. Sağlık sunumunun mükemmeliyetçi karakteri
 7. Diyet ve yaşam tarzı hakkında kaygılanma
 8. Nedensellik ve doğal bilimlerden yararlanma
 9. Devlet şartlarına ve tıp politikalarına iyi görünme
-

- Tıp Kuramı, çağdaş tıbbi uygulamaların talebini karşılamak için; kavramlar geliştirme, analizini ve uyumluluğunu sağlama çabalarıdır.
- Tıp Kuramı gözlemlenebilir etkenlerle metafizik görüşler arasında gidip gelir.
- Teorik, pratik ve metafizik düzeyleri ayırt etmek;

köklü uygulamalara safi teorik karşı çıkışlar yükselmeden, hastalık ve sağlık gibi, kavramsal konularda tartışmalar açılmasına izin verecek

Giriş

- Tıp, hastalıklardan korunma, onu dindirme ve tedavi etme ve sağlığa zarar veren her şeyi azaltma ya da yok etme için bulundu ve geliştirildi
- İnsanlar artık tıbbi tedavi sonrası göreceli olarak daha sağlıklı hale gelmek istemiyorlar; daha sağlıklı olmak yerine mümkün olan en sağlıklı durumda olmak istiyorlar
- Niceliksel olarak karşılaştırılabilir, ölçülebilir şeylerin aksine sağlığın iyi/daha iyi/ en iyi olarak değerlendirileceği belirli ölçekleri yok
- Bu nedenledir ki insanlar sağlıktan bahsederken aynı şeyleri kast edemeyebiliyorlar.

Sağlık Tarihi

- İnsanlar, sağlığı kavramsal olarak tariflerken, kafalarındaki ve düşündükleri ilkeler belli sayıdadır.
- Tüm kaynaklardaki kavramlar sınırsız değildir; sistematik değerlendirildiğinde göreceli olarak sınırlıdır

- **1. UYUM HALİ OLARAK SAĞLIK:**

- Tanrı ve ruhlarla iyi geçinme
- Toplumla, aileyle, eşle uyum (modern biyo-psiko-sosyal modeller gibi)
- Çevreyle uyum (ekolojik modeller gibi)
- Bir bütün olarak evrenle (cosmos) uyum
- Beden ve ruh arasında uyum (psikosomatik)
- Vücudun çeşitli parçaları arasında uyum (4 humor, atom-molekül)
- Vücudun fonksiyonlarının uyumu (Brownianizm: dinginlik/heyecan, William Cullen: kasılma/gevşeme,

Tedavi: Uyum, denge ve kompanzasyon için uyarılar verme

- **2.ÇATIŞMA SONUCU OLARAK SAĞLIK:**

- Ontolojik olarak tanrıların ve kötü ruhların çatışması (Zerdüştlük: Ahura Mazda- Ahriman)
- Fizik, din ve politik etkenlerin arasındaki çatışma
- Germ teorisi: parazit, virüs, bakteriler..

Tedavi: Etkeni ortadan kaldırmak, yenmek.

Son zafer sağlık.

- **3.DİYALEKTİK SÜREÇ OLARAK SAĞLIK:**

- Hastalığı bilmeden sağlığı düşünemeyiz
- Herophilos ve Erasistratos: İki uç nokta var sağlık ve hastalık, en yaygın durum bunların arasında, ne tam iyi ne tam kötü
- Goethe ve Novalis: Yaşama sanatını mükemmelleştirmek, kalbin ve ruhun gelişimi için, hastalığın pozitif ve eğitici değeri var
- Eckhart: Hastalık gerçek sağlığı (ör: Tanrısal Sağlığı) ortaya koymada altın bir yol
- Bohem yaşayanlar: Sanatsal üretkenlik için bir ön koşul
- Yeni çağ hareketleri: Maneviyatın güçlenmesi için şans ve yardım

- **4.HİYERARŞİK KURAL KAVRAMI OLARAK SAĞLIK:**

- Krotonlu Alkmaion: Sağlık bir izonomi/eşitlik durumudur. Bir tarafın baskınlığı, monarşi.. hastalıktır
- Plato: Sağlık, ruhun vücuda ululuğudur. Üç bölüm ruhtan akılcı olanın tutkulu olana ululuğudur.
- Hegel: Sağlık, anorganik olanın organik olanın hizmetinde olması
- Hufeland: Yaşam gücünün fiziksel organizmaya üstünlüğü

- **5. POTANSİYEL OLARAK SAĞLIK :**

- Yunan şehir devletlerindeki esnafların yaşam alanlarından çıkmış
- Sağlık birinin bir şeyler yapabilmesi için destektir: daha sağlıklılığının daha çok yapabilecekleri vardır. Savaşta ve işte sağlamlılık potansiyeli..
- Nietzsche: sağlık, çoğalma, gelişme ve sınırları aşma (transgression) için potansiyeldir.

- **6. AŞKINLIK OLARAK SAĞLIK:**

- Sağlığın dinsel, manevi, mistik, dünya işlerinden el etek çekme (kinizm/asceticism) kavramlarını kapsar
- Diogenes: Kinizm insanı sağlıklı kılar
- Stoics: Serinkanlılık (apatheia), Epicurus: Zihnin dinginliği (atharaxia)
- Marcus Aurelius: Öz denetimle huzurlu bir ruh
- Erken dönem Hristiyanlar: İsa gibi yaşamak
- Ünlü Fars Hekim İbn-i Sina: Ruhu sağaltmak onu anlamakla olur

- **7. ÖZERKLİK OLARAK SAĞLIK:**

- Bilinçli eylem sorumluluk getirir
- Aristotle, Cicero, Seneca: Erdem kişinin, ölçülülüğü ve kendini kontrolüyledir ve sağlık erdemlilik içindedir
- Erken İslam kültüründe, sağlık özel diyetler yaparak, inziva ve ahlaklı yaşamla sağlanabilir

- **8. NEDENSELLİK OLARAK SAĞLIK**

- Galen: sağlıklı, sağlıklısız, doğal nedenler (causae salubres, insalubres, neutrae).
- 17. yy. bilimsel devrimleriyle bilimin temeli mekanik-nedensel- nicel gerekçelendirmeler haline geldi
- Tıp kendini maddesel etkileşimlerin araştırılmasıyla sınırladı
- Sağlık, fiziksel ve kimyasal etkilerdir

- **9. HALK SAĞLIĞI OLARAK SAĞLIK**

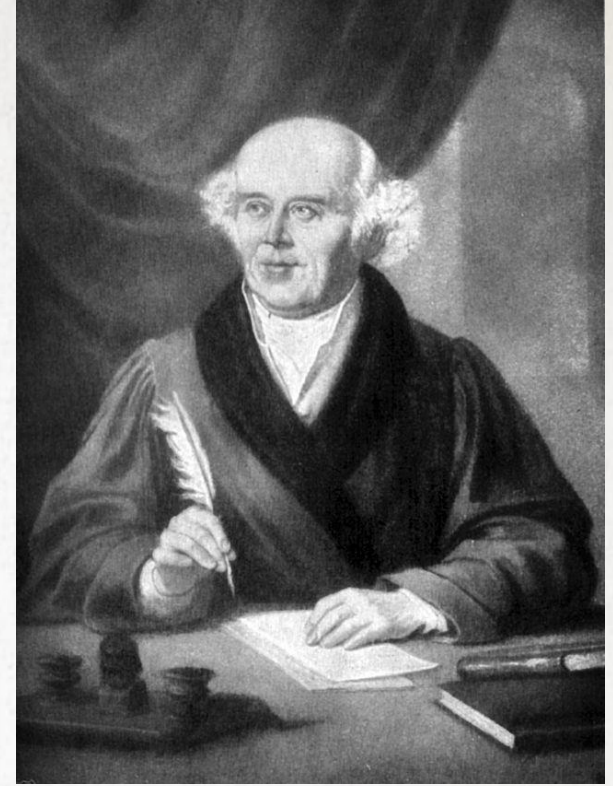
- 19.yy.da sağlık hukuku, organizasyonu ve sağlık politikası ile başlayan halk sağlığı hareketi
- Kant: sağlık bir görevdir çünkü sağlık ahlakı tanıtır (promote)
- Sağlıkta yeni devletsel çabanın politik arka planında 'yararcılık' ve 'merkantalizm' yatar
- Aynı anlayışla yeni bilimler sunuldu: Sosyoloji 'sosyal fizik'; hijyen 'tıp biliminin öğretisi'
- 1861'de tıp müfredatı değişti ve felsefe çıkarıldı

- **10. ÇOĞULCULUK:**

- Tıbbi pazarda geniş ve alternatif yaklaşımlar önerilebiliyor
- Postmodernite için doğru; aynı anda birden çok akım bir arada olabiliyor
- Kuantum fiziği, sistemler teorisi, kaos araştırmaları, öz-örgütlenme, vb.. ilham olabilir bu yaklaşıma

Hahnemann'ın Yazmaları

- Samuel HAHNEMANN (1755-1843)
- 19. yy. tıpta bilimsel metodolojinin mükemmel ilerleyişinden önce yaşayan Hahnemann, şifa sanatını paradigmasal monokültüre çevirdi.

- **1. UYUM:**

- Hastalık, yaşam gücünün düzensizleşmesi; sağlık, yaşam gücünün uyumlu düzenlenmesi
- Organon Medicine: Sağlık, 'uyumlu hayat yolu', 'uyumlu hayat oyunu'

- **2.ÇATIŞMA:**

- Organizmanın kendini koruması ve savunması için birçok etkenden bahseder: fiziksel, iklimsel, coğrafik, zihinsel, duygusal, düşünsel..
 - Akut ve kronik enfeksiyon patojenleri
 - Tıbbın misyonu işgalci düşmanları yenme ve üstesinden gelme
-

- **3.DİYALEKTİK:**

- Semptomların kötüye gitmesi, sağlığın kötüye gitmesi anlamında değil. Tedavide şikayetin ve keyifsizliğin artması düzelme süreci ve öncesinden daha iyi sağlık halinin işareti olabilir.

- **4.HİYERARŞİ:**

- Sağlık, yaşam gücünün maddesel vücuda kesin baskınlığıdır

- **5. POTANSİYEL:**

- İyi sağlığı, ahlaki ve entelektüel gelişim potansiyeline hizmet için bir araç olarak görür

- **6. AŞKINLIK:**

- Dünyanın yaratıcısına birinin direk ulaşmada doğruluk yolunda tıbbı, kutsal hizmet ve ibadet olarak görür
 - Uyuşukluk, tembellik ve inatçılığı bu hedefe ulaşmada engel olarak görür
-

- **7.ÖZERKLİK:**

- Toplumı bilgilendirmek ve eğitmek için hijyen, diyet ve yaşam tarzı üzerine çeşitli kitapçıklar yazmış
- Sağlık, akılsal ve öz yönetimsel davranışların sonucudur.

- **8. NEDENSELLİK:**

- En büyük eseri Organon'da yaşam gücü ve tıbbi ilaçlar arasındaki etkileşimle, benzerlik ilkeleri üzerinden şifa mekanizmalarını
 - Kronik hastalıklarda mikropların etkisini (miasm) açıkladı,
-

- **9. HALK SAĞLIĞI:**

- Sağlık, sosyo-ekonomik koşulların bir sonucudur ve bu nedenle de politik kararlar verirken için bir meseledir.

- **10.ÇOĞULCULUK:**

- Hahnemann, teorisyenden çok uygulayıcıydı
- Uygulamada kullanılabilir olduğu sürece çoğulcu yaklaşımda uyum, çatışma, diyalektik, hiyerarşi, potansiyel, aşkınlık, özerklik, nedensellik ve politik kavramlarını kullanmadan çekinmedi.

Tıp Kuramı:

- Bahsedilen tüm paradigmaların izi çağdaş homeopatide izlerine rastlanabilir
- Homeopati doktorları ve sağlık bakım uzmanları halen
 1. Uygulamalarında kendilerine kılavuzluk edecek
 2. Ne yaptıklarını açıklayacak
 3. Bilişsel, ahlaki ve manevi ihtiyaçlarını tatmin edecekgenel bir homeopati kuramı için çatışıyorlar.

- **Organon:**

- 1. Pratik talimatlar, maksimler***
- 2. Kuramsal açıklamalar ve hipotezler***
- 3. Metafizik dayanaklar ve terimler***

- Gözleme dayalı ve metafiziksel buluşlar arasında:
 - Ne kesin objektiflik ne de kesin sübjektiflik,
 - Ne mutlakiyetçilik ne de gelişigüzellik
 - Ne tekdüzelik ne de görecelilik beklenir.
- Tıp kuramcıları, eksiksiz bir sisteme sahip olan, herkesin kuram ve modellerimizin arka planında nelerin olduğunu bildiği, tam olarak ortaya konamayan, bir yerden başladıklarını bilmeliler.

- Hahnemann'ın misyonu evrensel bir tıp kuramı ortaya koymaktan çok tedavi etmek için bir metot geliştirmektir.
- Hahnemann her şeyden öte bir filozof değildi.

Sonuç:

- Homeopati semptomları baskılamak yerine, hastaları daha iyi bir sağlığa yönlendiriyor ve bu nedenle homeopati gelecek vadediyor.
- Homeopati, Kartezyen ve nedensel - mekanik düşüncedense sistemler kuramı, güdübilim (cybernetics) ve semiyoloji gibi modern bilimsel paradigmlarla ilişki kurar
- Hahnemann, hastalık ve tedavinin kuramsal tanımlarını yapmak yerine, meslektaşlarına yeni çağdaş tanımlar oluşturdu: yaşam gücü, mikroplar (miasm), hastalığın dinamik nedenleri, devanın dinamik etkileri, semptomlar...

- Bugünün bilim insanları, 19.yy. terminolojisinden vazgeçmeli ve homeopatiyi psiko-nöro-endokrino-immünoloji, epigenetik, fenomenoloji, düzlemsel olmama vb.. terimleri içerisinde kavramsallaştırmalıdır
- Hahnemann'ın yöntemleri yaklaşık 200 yıl boyunca uygulandı, bazı terim ve kavramları tartışmalı ve dışlanmış olsa bile, o uygun ve yararlı uygulamalar buldu.

- Pratik, teorik ve metafizik düzeylerin ayırt edilmesi, teorik düşüncelere geniş ufuklar açacak aynı zamanda homeopatiyi, yalnızca teorik kaygılara dayalı karşı çıkışlara karşı koruyacaktır.

TEŞEKKÜRLER...
